

tiden skal være forbudt. Det forekommer mig, at den Betragtning, som blev gjort gjældende af det ærede 9de kongevalgte Medlem (Fischer), stemmede godt med de factiske Forhold, nemlig at det ikke absolut er givet, at Bestemmelserne om dette Forpagningsforhold blot er truffen i Gudsæiernes Interesse, men at den ligesaa vel kan være i Brugernes Interesse. At Gudsæierne ikke tidligere have benyttet denne Ret, har maaskee sin Grund i, at Omstændighederne ikke dengang vare de samme som nu. De store Vanskeligheder, som der nu, baade paa Grund af de høje Eiendomspriser og paa Grund af Creditforholdene, frembyder sig for, at de, der ikke have betydelige Capitaler, kunne bryde sig nogen Vane, gjøre det netop nu til en Nødvendighed for Mange, for at de overhovedet med deres smaa Capitaler kunne komme i en selvstændig Stilling, at foretrække saadanne Forpagninger som de heromhandlede, fremfor, naar de f. Ex. eie 1000 Rd., at søge at blive Giere af et Hus med Jord til 1 eller 2 Koer. Jeg troer derfor, at det ikke vil vise sig rigtigt at ophæve hele dette Forhold, naar man tager de factiske Forhold i Die, og selv naar man kun vil tage den ene Paris, Brugereens, Interesse i Betragtning. Dvertimod troer jeg, at det i mange Tilfælde vil være høist ønskeligt og nødvendigt, at man kan aabne Mænd med smaa Capitaler Udgang til ad denne Vej at kunne komme i en selvstændig Stilling. Jeg er selvsølgelig fuldstændig enig med de Herrer, der have udtalt, at man skal søge ved Lov at forebygge, saa vidt muligt, enhver Omgaaelse af den egentlige Tanke i Fæstelovgivningen saavel som af den her omhandlede Brugsret, men, som oftere paavist, kan naturligvis enhver Misbrug umulig hæmmes. Det forekommer mig imidlertid dog, at det ærede 2det Medlem for 2den Kredts (Parsen) tiltruede Brugerne meget liden Omstigt, naar han troede, at de ved Forpagningsauktioner udelukkende vilde fæste Diet paa de første 9 Mars Afgift og ikke vilde tage Hensyn til Gjennemsnitsafgiften eller til den forhøiede Afgift i de sidste 9 Mar. Jeg troer ikke, at man er berettiget til at forudsætte en saadan Blindhed hos Landbefolkningen i Almindelighed og navnlig i den Slags Spørgs-

maal; deri er den som oftest meget praktisk. Jeg troer ikke, at man her skal indlade sig paa at være absolut Formynder for dem, der ønske at stifte et saadant Brugsforhold med Hensyn til Jorden, men at man skal lade det staa aabent, indtil det viser sig, om det trods de Midler, som her ere foreslaaede for at opretholde den egentlige Tanke i Fæstelovgivningen, maatte blive misbrugt til Brugernes eller det hele Samfundets Skade. Jeg agter saaledes at stemme imod Udvalgets Fleertals Forslag.

Mourier-Petersen: Jeg ønsker dog, at det ikke skal staae uimodsagt eller faae Udseende af at være Noget, som man indrømmer, at der findes store Misbrug Sted med Forpagningscontracterne efter Forordningen af 15de Juni 1792. Dette syntes nemlig nærmest at fremgaae af nogle af de Udtalelser, der ere fremkomne fra de ærede foregaaende Talere. Jeg troer, at man i den Retning langt overdriver Forholdene, saaledes som de i Virkeligheden ere. Jeg skal ikke benegte, at der kan finde og ogsaa har fundet Misbrug Sted paa nogle Steder, og at det derfor ogsaa har været berettiget fra Regeringens Side at komme med et Lovforslag som det foreliggende, der søger at fjerne Misbrugene paa de Punkter, hvor de væsentligst have fundet Sted, men der er dog et meget langt Spring derfra og saa til at opstille Misbrugene som noget Almindeligt eller at fremstille Forholdet som saa farligt i det Hele, at der er Grund til aldeles at fjerne det. Det er mig tværtimod bekjendt, at Contracterne paa en stor Mængde Godser, hvor dette Forpagningsforhold finder Sted, ere i høieste Grad correcte, og at de endog saa maaskee gaar videre, end Hensigten med Forordningen af 15de Juni 1792 har været, i Retning af at indrømme Forpagteren en udstrakt Brugsret, saaledes at der efter disse Contracters Indhold egentlig foregaaer et ligefremt Salg til Brugeren paa 50 Mar. Jeg skal ikke indlade mig paa her — i det mindste ikke ved dette Afsnit af Sagen — at udtale, hvad den egentlige Mening af Forordningen af 15de Juni 1792 maa antages at have været; jeg har blot villet forvare mig imod, at de